

TATUSKA

A rozsdásodó vekker szaggatottan csörgött a jégszekrényen, Tatuska felült az ágyán, és megdörzsölte elzsibbadt derekát. Papucsba bújt, és a mosogatónál meglötykölte az arcát, aztán beletörölte a pizsamakabátjába. Hirtelen eszébe jutott, hogy a menyé megint veszekedni fog vele, ha meglátja, hogy nem a törölközőt használta. Ezért gyorsan leakasztotta a szegről, és megnedvesítette a csapnál. Fölvette piros kockás házikabátját, összehajította a lepedőjét, és a párnával együtt belegyömöszölte a lóca aljába. Eleinte félt, hogy álmában legurul a lócáról, és összetöri magát, de két hét alatt megszokta, hogy ne forgolódjék. Helyére húzta a konyhaasztalt, aztán alágyújtott a teáskannának. Benyitott a nagyszobába, és megrázta a fia vállát. Enikőnek, a menyének csupán megszorította a csuklóját.

Visszacsozogott a konyhába. Teafüvet dobott a fölforrt vízbe. Enikő bóklászott ki elsőnek. Kitöltötte a teát, uzsonnákat csomagolt. Közben megjelent Sándor, legvégül pedig Kálmika, az unokája.

Tatuska a székével a sarokba húzódott, és ölbe tett kézzel figyelte őket. Képtelen volt enni, ha körülötte siettek, csörömpöltek, szürcsöltek. Olyankor emelkedett a vérnyomása, és nyilallt a kisagya.

Nyolc éve halt meg a felesége. Tiltakozott, amikor a temetésről hazafelé Sándor kijelentette, hogy ezentúl náluk lakik. Másnap viszont beleegyezett, mert a kis családi házuk amúgy is szanálásra került volna. Pedig a temetés előtti napon úgy döntött, hogy egyedül fog élni. Majd nagy ritkán meglátogatja a fiát meg a lányát. Sándorék viszont annyira kérelték, hogy úgy gondolta, megpróbálja. Ha nem tetszik, bármikor elköltözhet. Erősnek érezte magát az egyedülléthez.

– És ha megbetegszik?

Sándor kérdése inkább a rábeszélés egyik téglája volt, mintsem az aggódó gyermek féltése.

Tatuska legyintett. Egy hónap próbaidőt szabott ki magának. Vajon hogyan fog alkalmazkodni? Előre elhatározta, hogy megrögzött szokásaiból nem enged.

Mindig jobban szerette a fiát, mint a lányát. Talán mert csak a fia őrizheti meg a családi nevet a kihalástól. Sándor kedves és ragaszkodó gyerek volt, Elvira viszont pattogós és örökké ellenkező. Mindkettő a te véred, mondogatta a felesége, pedig sohasem érezte velük a különbséget.

A házért kapott pénzt a fiának adta.

– Ennyiből még be sem lehet rúgni! – keseregte Sándor, amikor meglátta az összeget.

Berendezték belőle a még üres gyerekszobát.

Kálmika indult elsőnek az iskolába. Sándor megvárta, amíg Enikő leszedte az asztalt és fölírta Tatuskának, mit vásároljon.

Csend lett. Tatuska imádta a reggeli hajsza utáni nyugalmat. Mintha percek alatt egy egész éjszakát aludt volna át.

Teát ivott kiflivel, aztán még sokáig meredt maga elé. Szerette volna, ha a felesége látja, milyen jól él Sándoréknál. Halála előtt is csak azt ismételte, hogy mi lesz veled, Gyuri, ha én elmegyek. Legalább havonta egyszer *hazakísérhetne* az asszony, hogy mindenről beszámolhasson neki. Napi totyogásairól, Kálmikáról, Elvira telefonos aggódásairól.

– Hogy lehet, hogy ti sohasem veszekedtek?! – fakadt ki Sándor valamikor régen.

Válaszul kacsintva nevetett, és megszorította felesége aszott kezét.

Fölállt, és elmosta a csészéjét. Eszébe jutott, hogy a felesége sohasem engedte mosogatni, még egy villát sem. Itt viszont szégyellte Enikőre hagyni. Úgyis annyit dolgozik az a lány.

Pontosan egy hete nagy társaságra, vendégségre vágyott. Ebben a pillanatban csupán a csend örökkévalóságára. Így szeretne ülni a morzsás asztal mellett élete végéig. A konyha lett az *ő vára*, mintha gyerekkora óta itt lakna.

Hunyorítva körülnézett, mintha megláthatná valaki, aztán elvett a kredenc mellől egy olajosüveget, és gyorsan begyúrta az ágynemű alá. A többi üveget összébb tolt, nehogy föltűnjék a hiány.

A szomszédasszony csengetett, hogy képtelen elzárni

a csapat a fürdőszobában. Átment. Szerette, ha hívják segíteni, olyankor fölényben érezte magát, élvezte a másik kiszolgáltatottságát. Amíg Kunczné az erkélyen lo-csolta a virágokat, elemelt egy borosüveget a konyhá-ból, és a szerszámosládájába rejtette. Kunczné huszonöt lejt nyomott Tatuska zsebébe.

Rendbe szedte a konyhát, a szobákban elpakolta az ágyneműt. Végignyúlt Sándorék ágyán, de nem irigyelte annak kényelmét. Eszébe jutott, hogy valamelyik sark-kutató télen is a hideg padlón aludt, nyitott ablaknál. Kivillamosozott az épülő városnegyed félkész tömb-házai közé. Közömbösen sétált a földhányások, betongerendák útvesztőjében. Gyerekkorában az ócskavastelepen szeretett játszani, pedig a rozsdás hulladékok többször véresre kaszabolták a lábát. Olyankor hősnek képzelte ma-gát, és szótlánul tűrte a verést érte.

– Mi az, tata, elásott valamit a kertjében?! – dör-dült rá a darus. – Azt már keresheti!

– Vagy a pénzét, vagy a feleségét áshatta el! – kontrázott a másik.

Az érces, bányarém-hang kalapácsként csapott Ta-tuska gyerekkori emlékeire. Mintha meggyalázták volna őket. De Tatuska évek óta senkivel sem veszekedett. Most is csak mosolygott.

Gyorsan kikacskaringózott a többiek harsány röhö-gése elől.

Ablakkeretek mellett likőrösüveg hevert. Lassított, majd hirtelen fölkapta, és a szatyorjába süllyesztette.

A villamosban leült. Megpróbálta összeszámolni a va-gyonát. Otthon, a vécé tartályában, zacskóba csavarva van tíz leje, apróban. Ma szerzett három üveget, tegnap kettőt, az öt. Vagy tegnap is hármat szerzett? Nem em-lékezett. Az este félórán át sétálgatott a lakásukhoz kö-zeli vendéglő bejárata előtt, amíg sikerült két üveg-et kilopnia a ládákból. Vagy hármat. Legyen kettő. Utálta a garasoskodást. Fiatalkorában szeretett inteni a pincérnek, unottan odalökni harminc, negyven lej borra-valót, aztán taxit rendeltetni vele. Felesége ilyenkor rug-dosta a lábát. Szóval öt üveg, az tíz lej.

A kosztpénzt Enikő kibanizta, csak ritkán sikerült egy-két lejt megspórolnia belőle. Ezért nem küldi piacra

vásárolni, ezt ők intézik. Tavaly augusztusig engedték piacozni. Pedig imádott alkudni. Versenyzett önmagával, melyik nap tud többet megtakarítani. Otthon viszont elhitette, hogy utál a kofákkal alkudozni, inkább megadja, amennyit kérnek. De vége. Akkor nem szorult üveg-eladásra.

Hazaérve kiszedegette a lócából az üvegeket. Hetet számolt össze. Gyorsan beváltotta őket a sarki boltban.

Hokedlire állva kihalászta a pénzt a tartályból.

Amikor a felesége meghalt és ő ideköltözött, Kálmika hároméves volt. Kihúzhatós kanapét vettek, hogy a gyerekekkel alhassan.

Kálmika iskolás lett, barátok, osztálytársak jártak hozzá. Tatuska inkább a konyhában ücsörgött. Sándor és Enikő haragudott érte.

– Most mit mártíroskodik! – kiabálta Sándor. – Velünk nem ülhet?!... Tehetek én róla, hogy csak két szobánk van?

Hónapokig tartott, amíg a nagyszobába csalogatták.

– A gyerek megnőtt, inkább megyek a szegényházba! – mondogatta még évekig.

– Hogy az ismerősök leköpjenek engem az utcán, mi? – üvöltötte Sándor. – Azért? És akkor megint maga lesz a szerencsétlen kitaszított öreg, akit a fia kihajított a lakásból?! Hát mi nem tetszik itt, mondja?

Ilyenkor Sándor legszívesebben a nyakánál fogva rázogatta volna, hogy vén bolond, ezt ne híresztelje, mert akkor ki hiszi el nekik, hogy a tenyerükön hordják.

Enikő eltiltotta a házimunkától, ám hogy ne érezze magát fölöslegesnek – erről valami folyóiratban olvasott –, rábízta a bevásárlást. Ennek már öt éve. Tatuska első naptól kezdve magára vállalta volna a vásárlást, de félt szólni. Hátha nem bíznak benne, úgy gondolják, hogy az üzletben becsapják az öreget, vagy rásózzák a bővlit. Még azt hinnék, irányítani akarja az életüket.

Két éve, nyáron, lejárt a parkba sakkozni. Hamar összebarátkozott az öregekkel, aztán hamar meguntta őket. Örökké a betegségüket magyarázzák, ráadásul jobban hallgatnak egymásra, mint a kezelőorvosukra, panaszkodott Sándornak. Úgy érezte, ha ő is mesélni kezdené a vér-

nyomását, szívét, székletét, még öregebbnek tünne. Saját maga és a többi öreg előtt.

– Legalább én szajkózzam, hogy fiatal vagyok, ha már úgysem látszik rajtam – mondogatta otthon. Nagyot nevetett hozzá, és előredüllesztette maradék mellkasát.

Öt egylejést visszatett a vécéartályba. Ellenőrizte a listát, megvett-e mindent, amit Enikő fölírt reggel. Aztán leült a konyhában, és a pörgettyűvel játszott. Talaly vette Kálmikának a névnapjára, de a gyerek két nap után ráunt.

– Borzasztóan unalmas játék, mert mindig ugyanúgy forog – súgta az apja fülébe, nehogy Tatuska meghallja.

A napi bevásárlás egyre hosszabb ideig elhúzódott. Egyenes háttal, szinte peckesen járkált. Vigyázott, hogy a mozdulatai gyorsak, lendületesek legyenek, az eladó-nőkkel mindig viccelt.

A rokonokat, barátokat elhanyagolta, a parkban sakkozókát széles ívben elkerülte.

Jó rejtekhely a buditartály, kuncogott magában, és eltette a pörgettyűt, hogy újra összeszámolja a pénzét. A vonat oda-vissza tizenyolc, akár első osztályon is utazhatna. De inkább nem nyúl ahhoz az öt lejhez a tartályban. Marad hat leje sörre. Egynél többet úgysem bír meginni, mert fölpuffeszt, és hasmenést csinál.

Este vendégek érkeztek. Sándor két kollégája, feleségestől. Éjfél után mentek el, Tatuska végig velük ült. Kivételesen élvezte a társaságot, főleg két pohár pálinka után. A szokottnál is többet mesélt. Fiatalkorában utálta a vendégeket, mert szerinte csak azért jöttek hozzá, hogy megegyék a sonkáját, és megigyák a borát. Ő sem járt sehova. A felesége pont az ellentéte volt, és legtöbbször egyedül kellett végiglátogatnia a rokonokat, barátokat. Sándor csodálkozva nézett Enikőre, amikor Tatuska egyszer megkérdezte, mikor hívnak már vendégeket.

– Mintha csak akkor lenne társasága, ha vendégek jönnek!– jegyezte meg Enikő lefekvéskor.

– Ezúttal nem az ő sonkáját eszik és isszák a borát! Tatuska alig akarta hazaengedni Sándor kollégáit.

– Maguk nagyon tetszenek nekem! – mondta a lépcsőházban. – Inkább itt aludnának. Van hely bőven!

A mosatlant a konyhaasztalra gyűjtötték, és lefeküdtek.

Tatuska legszívesebben elmosogatott volna, mert undorodott a zsíros tányérok és pálinkás- meg söröspoharak bűzétől. Aztán meggondolta.

– Be akarta bizonyítani, hogy lusta háziasszony vagyok? – kiabálta Enikő pár évvel ezelőtt, amikor reggel meglátta a tiszta tányérokot.

Egyszerűen nem bírtam aludni, mert utálok a szagát, akarta mondani Tatuska, de magába fojtotta. Sándor is beleavatkozott, hogy inkább örülne a semmittevésnek, ő pedig mérgében egy hétig nem szólt hozzájuk.

Kitárta az ablakot, mert érezte, hogy kihányja a vacsorát. Nagyokat szippantott a levegőből, aztán a szobaajtóhoz osont. Hallgatózott. A kijáratí ajtóhoz tipegett, és felkattintotta a nyikorgó zárat.

Lefeküdt, aludni próbált. Többször fölébredt, és az elemlámpával a vekkerre világított.

Ötkor fölkel. Elpakolta az ágyneműt, vette a táskáját, és kisurrant a lakásból. Az utcán mosolygott, mert eszébe jutott, hogy gyerekkorában mennyire imádott éjszaka mászkálni a padláson. Sohasem csípték el. Pedig szerette volna, hogy így bizonyítsa bátorságát a szüleinek.

Az állomáson alig lézengtek. Jegyet váltott, és fölült a szerelvényre. Idegesen mustrálgatta a fülketársait. Félt elaludni, nehogy ellopják a csomagját.

Amikor negyed nyolckor leszállt a vonatról, már világos volt. Lassan lépkedett, hogy az éjszakai műszakból érkezők le hagyják. Harminc évvel ezelőtt dolgozott itt pár hónapig, amikor bevezették a villanyt. Most mégis izgult, hogy felismerik.

Egy szekér mögé kuporodott, mintha a cipőfűzőjét igazítaná.

Elindult. Surranó tolvajként kapkodta a fejét, néha megállt, hallgatózott, nem követi-e valaki.

A temető kapuja nyikorgott, és Tatuska úgy megijedt, hogy szinte visszafordult. Egy sírkőre tette a táskáját. Fekete, foltos köpenyt terített a hátára, spárgá-

val kötötte meg a derekán. Formátlan, piros kalapfélét nyomott a fejébe, levált talpú bakancsot húzott, az arcát összekormozta, végül sötét szemüveget illesztett az orrára. Cipőjét, zakóját a táskába pakolta, a táskát pedig a temető egyetlen kriptája mögé, a bozótba rejtette. Letérdelt, úgy nyújtogatta a nyakát, de senkit sem látott. Fölállt, idegesen tapogatta a jelmezét, és tökéletesnek találta. Ettől valamelyest megnyugodott.

A hátsó kapun osont ki, megkerülte a tavat, és egy fa alá telepedett az országút szélén.

Tavaly augusztusban rászánta magát, hogy meglátogassa volt katonatársát. Aszott, rongyokba csavarkózott öregember állt valamelyik állomás peronján. Fülketársai sajnálattal mustrálgatták, próbálták kitalálni, kiféle-miféle lehet. Aztán megindult a szőlavina, mindenki ismert a környezetéből olyan öreget, akivel senki sem törődik. Szinte szégyenkezve nézett végig új öltönyén. Félt, hogy megkérdezik, *maga hogyan csinálja*. Észrevétlenül meglazította a nyakkendőjét, és kihúzta oldalt az ingét a nadrágból, hogy látszodjék a bőre. Amikor hazaért, rongyokat guberált a szemétből. Első vasárnap magára vette őket, és így ácsorgott tíz óráig az állomás előtti parkban. Számba sem vették. Otthon Sándor őrjöngött, mindennek leteremtette, és a bolondokházával fenyegette. Tatuskáról leszakította a ruhákat, aztán miszlikbe tépte őket.

Egy hónap alatt pótolta a jelmezét. Vasárnap kora reggel megpróbált kilógni az ajtón. Sándor fölébredt a mocorgásra. Gatyában szaladt utána, és az első emeleten utolérte.

– Mit akar, mondja meg, mit akar?! – kiabálta a konyhában.

– Hogy ne ordítozz – válaszolta csendesen.

– Hát mit csináljak?... Ugráljam körül magát?! Mi?!

Tatuska hallgatott. Végigfeküdt a lócán. Sándor pár percig figyelte az öreg kifejezéstelen arcát, aztán visszament a szobába. Enikő félt megszólalni.

A nyugdíjából mindig kapott zsebpénzt, de ezek után minden lejt elszedtek tőle. Hogy ne utazhasson el egye-

dül. Tatuska szótlanul hallgatta végig a családi *ítéletet*, aztán vállat vont, és leballagott sétálni.

– Ez kellett magának, mondja, ez kellett? – kiáltott utána Sándor dühében, hogy ide jutottak.

A fa törzse elnyomta Tatuska hátát. Előrehajolt, és kinyújtotta a karját. A tóparton ketten halásztak. Sokáig bámulta, ahogy azok mozdulatlanul figyelik a vizet. Irigyelte őket, hogy találtak egy olyan elfoglaltságot, amellyel bármikor magányosak lehetnek. Ő sohasem próbált halászni, mert úgy érezte, hogy napokon át gyöt-rődne, ha nem fogna semmit.

Kilenckor fölállt, és a falu felé indult.

Kilenckor Sándor fölébredt, és beleharapott Enikő nyakába, majd gyorsan leszorította a felesége karját.

Kiment a konyhába megnézni Tatuskát.

– A múltkor megígértem, hogy úriember leszek – jött vissza, és leült az ágy szélére. – Ezért, hogy választékosan fejezzem ki magam, élek a gyanúperrel, hogy kedves apósod valamely közeli településen, szegényes öltözetben próbálja meglágyítani a lakosok zord szívét.

– Mi?? – ugrott föl Enikő.

– Pontosan úgy csinálsz, drágám, mintha ez lenne az első kiruccanása. A harmadik. Húzom a strigulákat.

– Biztosan az állomás előtt sétafikál, mint a múltkor!

– Kizárt. Annyi esze azért még van, hogy harmadszorra eltűnjék a városból.

– Ne légy cinikus!... Gyerünk utána! – kiáltotta.

– Nem megyünk sehova. Megvárjuk, amíg hazajön, és imádkozunk, hogy semmi baja ne essék.

Sándor átkutatta Tatuska holmiját, de semmilyen áruló *nyomot* nem talált.

Tatuska bal lábára *sántítva* érte el az első házakat. *Reszkető* tenyerét kicsit előretartva, bizonytalanul lépkedett. Rekedtes hangon motyogott valamit. A művelődési ház felé közeledve szaporodtak a lejesek. Óvatosan haladt, fejét izgatottan kapkodta. Tányérsapkás, kék egyenruhás alakot látott messziről közeledni.

– Végem! – mondta félhangosan, és hirtelen befordult a mellékutcába.

A postás volt.

Félt hátranézni, Lihegve dőlt a falnak, a szíve döngette a mellkasát. Lekapta a szemüvegét, a kalapját pedig a hóna alá dugta. Továbbstett. Egy üres telek mellett levetette a köpenyét, és összegöngyölte. Közben többször hátranézett. Nagyon szerencsétlennek érezte magát és legszívesebben leült volna sírni a járdára.

A temetőkapuban megtorpant. Elfelejtette, hova rejtette a táskáját. Mégis megkereste a sírt, ahol átöltözött, mert úgy emlékezett, hogy a pad alatt hagyta. Amikor harmadszorra is elsétált a kriptá előtt, meglátott egy eldobott gyertyacsonkot. Úgy rémlett neki, hogy akkor arra rálépett. Mozdulatlanul gondolkodott, aztán a bozót elé térdelt, és benyúlt a táskájáért.

Felöltözött, és a padra telepedett. Az inge teljesen átizzadt. Nyolc lejt számolt össze. Sörre szomjazott, de megfogadta magában, hogy inkább kitikkad, mintsem visszamenjen a faluba. Biztos mindenhol keresik. A temetőben sem maradhat, hátha valaki meglátta, amikor bejött. Falun hamar megszólítják az idegeneket. Mégis lehetetlen, hogy átöltözve fölismerjék. Viszont ha megállítják, kérdezzetik, nincs mit hazudnia. Senkit sem ismer itt. Idegességében a gyomokat tépdeste a sírről. Visszaült a padra és mélyeket lélegzett. Eszébe jutottak a halászok, és kíváncsi volt, fogtak-e valamit. Elindult a tó felé.

Lassan sétált el mögöttük, és elmosolyodott, amikor meglátta az üres vödröt. Úgy látszik, ez a mai vasárnap senkinek sem szerencsés. Megszólította, kikérdezte volna őket, és úgy érezte, hogy ha azok kedvesen válaszolnak, szívesen elmesélné, miért utazott ide. Persze lehet, hogy azok is idegenek. Hiába erőlködött, nem emlékezett, hogy szálltak-e le reggel horgászbottal.

Három órája maradt vonatindulásig. Megkereste az eperfát, ahol reggel ült.

Amikor tavaly Sándor rajtakapta, hogy ki akar szökni a lakásból, legszívesebben felakasztotta volna magát. Micsoda marha vagyok, mondogatta még harmadnap is, amikor egyedül maradt a konyhában. Pedig hány krimi olvasott...

Sándor többször próbálkozott leülni vele megbeszélni ezt a dolgot.

– Csak a kamaszokkal szoktak így leülni! – vágta oda Tatuska, és fölugrott. – Nekem nincsenek lelki problémáim!

A két halász összepakolt.

Sándor kézilabdameccsre vitte Kálmikát, hogy valamelyest kikapcsolja magát, és tehetetlen dühében ne vesszen össze Enikővel. Enikő főzés közben kemény rockot hallgatott. A ritmusos zene mindig helyrebillentette a hangulatát.

Egykor leültek ebédelni.

A kanál levesek kökemény gombócokká alakultak, úgy érezték, fogpiszkálóval kellene legyömöszölni őket.

– Valamit csinálni kellene – szuszogta Sándor a leves után, mert beszélni akart Tatuskáról.

– Mégsem verhetjük el a seggit, mint egy rakoncátlan gyereknek!

Sándor máris megbánta, hogy szóba hozta. Amíg csupán magában rágódott, nem tűnt annyira idegesítőnek saját tanácsalansága. Enikőtől semmi okos ötletet nem várt. Legszívesebben pszichológushoz fordult volna tanácsért.

– Valami hasznosat is mondhatnál – állt föl Enikő az asztaltól. – Azt, hogy valamit csinálni kellene, én is tudom... De érthetetlen, hogy miért?!... Bosszúból?

– Bosszúból?? – nyúlt Sándor újabb cigaretta után, de Enikő kikapta a kezéből, és a tányérra bökött. – Ugyan mi a fenét bosszul meg? A jólétét!

– Lehet, hogy hiányzik valamije... Sose kérdezted tőle, hogy van.

– Mit kérdezzem... Nyissa ki a száját, a jóistenit neki!

– Nem tudom... De már igazán unom ezt az egészet.

– Fejezzük be a témát, mert most nem bírok gondolkodni!... Belehülyülök!... Ő meg túlél engem! Vigyorogva!– csapott az asztalra Sándor.

– Mindenesetre figyelmeztetlek, hogy ha a bájos nővéred megtudja, fejszével támad ránk!

– Istápolja ő is Tatuskát! Legalább két hónapig! Majd meglátja, milyen egyszerű!... Meg is mondom neki!... Fél évig nálunk, fél évig náluk lesz az öreg.

– Erre kíváncsi lennék – epéskedett Enikő. – Majd szépen meggyőz téged, hogy a lakásuk kicsi, késő délután érnek haza a munkából, nincs, aki napközben rá nézzen Tatuskára.

– Fenéket győz meg!... Neki is éppúgy az apja, mint nekem. Én nem akarok megszabadulni az apámtól, mert igazán nem nyűg a nyakunkon, de legalább ne oktatgassa meg kritizálna, amikor idejön azzal a félkegyelmű férjével!

– Kihűl az étel!

Előbb legyintett, aztán mégis kézbe vette a kanalat.

– Ezen fölösleges idegeskedni! – mondta Enikő. – Tatuska úgyis nálunk marad. Ha Elvira valahol szeretné is, de a sógorod sohasem engedné oda Tatuskát. Rontaná a stílusát.

Tatuska megunt a ücsörgést a fa tövében, és körül sétált a tavat. Most inkább Kálmikával gombfocizott volna. Ha kicsit melegebb lenne, megfürödhetne a tóban, gondolta. Le akarta húzni a cipőjét, hogy legalább bokáig belegázoljon a vízbe, de valaki közeledett. Kezében halászbót volt. Félt, hogy a férfi beszélgetni kezd vele, és ő akkor hogyan magyarázza ki magát, miért van itt.

Visszament a fához, és leült. A hullámok a víz tetejéről kacéran hívogatták. Behunyta a szemét, fejét a térdéhez szorította.

Elindult az állomásra, és eltévedt. Rossz keresztutcába fordult. Megállt tájékozódni, a templomtornyot kereste. Eltűnt. Verejtékezve forgolódott. Mi lesz vele, ha itt reked éjszakára? Senkitől sem kérhet segítséget, mert leleplezik. Ráadásul este Sándorék már szólnak a rendőrségnek.

Ahogy kiért a mezőre, meglátott egy robogó tehervonatot. Hangosan fölnevetett. A vágányok mentén jutott el az állomásig.

Enikő elmosogatott. A tévé elé telepedtek.

– Szereljünk valami riasztót az ajtóra, amely az ágyunknál berregne – javasolta Sándornak.

– Fejezd be! – kiáltotta, és a fotel oldalára csapott.

– Most mit ordibálsz? – ugrott föl Enikő.

Pár pillanatig egymás szemébe villogtak. Enikő visszaült.

– Marhaság – szólalt meg Sándor kis idő múlva. – Mások az ellen szerelnek riasztót, hogy ne törjenek be, mi pedig, hogy Tatuska ne szökjék ki. Ezen csak röhögni lehet!

– Akkor röhögjél! Az előbb kiabáltál!

– Észrevenné a drótot. Nem lehet.

– Pedig határoznunk kellene.

– Látod, hiába prédikáltam neki, semmi. Amikor meg veszekedtem vele, nevetett... – és megint fölállt. – Én bedilizek! Mégiscsak az apám!

Tatuska toporogva leste a vonatot. Korgott a gyomra, és fájt a lába. Annyira nyugtalan volt, hogy már fékezett a szerelvény, amikor eszébe jutott: elfelejtett jegyet váltani.

A tévében Popeye épp fölhörpintett egy újabb spenótkonzervet, amikor Tatuska nyitotta az ajtót.

– Megjöttem! – szólt be olyan hangon, mintha csupán petrezselyemért szaladt volna a piacra.

Ránéztek. Tatuska az ajtófélfának dőlt, és könyörgően folytatta:

– Ugye, nem haragszotok, hogy csak úgy elmentem reggel, de korán volt, gondoltam, minek költsétek fel benneteket... Cédulát kellett volna írjak, de csak aztán jutott eszembe...

Továbbra sem szóltak, és Tatuska úgy érezte, bővebb magyarázatot várnak tőle:

– Többször említettem, hogy majd meglátogatom volt katonatársamat falun, hát most elmentem.

– Éhes, Tatuska? – kérdezte Enikő mosolyogva.

– Nem... nem... köszönöm, náluk ebédeltem.

– Akkor jöjjön, nézze a tévét! – ajánlotta Sándor békítően, mintha Tatuska meghallotta volna délelőtti átkozódásait.

– Majd jövök, csak előbb sétálok egyet a ház körül. A sült nagyon megülte a gyomromat.

– Elkísérem – ajánlotta Sándor, mert mégis beszélni akart az apjával.

– Most ne... ne fáradj! – nyújtotta tiltakozóan a karját. – Inkább egyedül megyek.

Az öreg határozottsága visszaültette Sándort. Jobb is így, gondolta, mert érezte, hogy kiveszett a haragja. Anynyira megörült, hogy Tatuska épségben hazaért.

– Egy óra múlva itthon vagyok! – intett feléjük, és behúzta az ajtót.

Táskáját a lócába rejtette. Ösztönszerűen kivette a vászonnadrágját, és benyúlt a zsebébe. Tizenöt lejt húzott ki.

Villamosra ült. Az ötödik megállónál leszállt, és besietett az önkiszolgáló étterembe. Két tányér csülkös paszulyt emelt a tálcájára. Aztán hiába erőlködött, csak az egyiket bírta megenni.